UUTISET

Jos ruokakupille tulossa on 15 sekunnin viive, pitää huolestua. **PÄÄOSAKAS KIKKA SUOMIO, PRIMUS-TALLI**

Hallitus kasvattaa yritysten riskinottoa

Hallitus päätti torstaina kasvattaa Finnvera Oyj:n kotimaan rahoituksen riskinottoa kansainvälistyvien ja kasvuyritysten sekä aloittavien yritysten osalta. Hallitus haluaa näin edistää yritysten kasvua ja kansainvälistymistä.

Finnvera Oyj:lle aiheutuvien luotto- ja takaustappioiden valtion korvausosuuksia nostettaisiin 75 prosenttiin kansainvälistyvien ja kasvuyritysten sekä aloittavien yritysten osalta. Kaiken kaikkiaan valtion korvausosuus yhtiölle aiheutuneista tappioista nousee nykyisestä noin 50 prosentista arviolta 58–60 prosenttiin.

Uudet luotto- ja takaustappiositoumukset ovat voimassa vuoden 2015 loppuun asti. Vuosittaisen luotto- ja takaustappiokorvauksen piirin kuuluvan rahoituksen myöntäminen kasvaisi arviolta noin miljardiin euroon.

Muutokset tulevat voimaan ensi vuoden alussa. **MT**

TALOUDESTA LYHYESTI

Teollisuus kärsii kotimarkkinoilla

Teollisuuden liikevaihto supistui heinä–syyskuussa 1,8 prosenttia vuodentakaisesta. Tilastokeskuksen mukaan teollisuuden myynti sukelsi kotimaassa peräti 3,6, viennissä vain 0,3 prosenttia.

Heikoimmin menestyneistä tekstiiliteollisuudessa miinusta kertyi lähes 8 prosenttia ja metsäteollisuudessa noin 7 prosenttia.

Rakennusyritysten liikevaihto kasvoi Tilastokeskuksen mukaan yli 2 prosenttia heinä–syyskuussa.

Lappiin vähemmän joululentoja

Lapin joululentosesongista on tulossa viime vuoden kaltainen. Finavia arvioi, että Lapin lentoasemille saapuu noin 400 tilauslentoa. Tämä on parisensataa vähemmän kuin huippuvuosina.

Eniten tilauslentoja on varattu Rovaniemen ja Kittilän lentoasemille.

Componenta irtisanoo sata

Valimoyhtiö Componenta lopettaa Pietarsaaressa valimon yhden tuotantolinjan ensi syksyyn mennessä. Yhtiön mukaan tämä tarkoittaa enintään sadan työsuhteen päättymistä.

Vähennykset tehdään irtisanomisilla ja eläkejärjestelyin. Tällä hetkellä Pietarsaaren valimo työllistää noin 170 työntekijää.

Wärtsilälle iso urakka Mosambikiin

Wärtsilä toimittaa 138 miljoonan euron arvoisen kaasuvoimalaitoksen Mosambikiin avaimet käteen -projektina.

Voimalaitokseen tulee yhteensä 18 Wärtsilä 34SG -moottoria, jotka toimivat maakaasulla. Voimalan on määrä valmistua toukokuuhun 2014 mennessä.

Maataloustuottajain yhdistysten
SYYSKOKOUKSET
pidetään 17.12.-23.2012
maataloustuottajaliitoittain seuraavasti
MTK

HÄME
Viiala 1) 2) 19.12. klo 15.00 Viialan kirjaston kokoushuone
1) vuosikokous, käsitellään sääntömääräiset asiat
2) puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaali

Kokouksissa käsitellään maataloustuottajain yhdistysten sääntöjen 10 §:n 2 momentissa mainitut asiat; mm. hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä vahvistetaan jäsenmaksut vuodelle 2013. Kokouksissa toimitetaan yhdistysten johtokunnan tarvittavien jäsenten sekä muiden edustajien vaali eri tehtäviin.

Maataloustuottajain yhdistysten johtokunnat

Hevosta ei pidä kohdella kuin ihmistä

Uusi Hevoshavaintoja-kirja opettaa lukemaan merkkejä, joita hevonen antaa terveydestään ja voinnistaan.

KIMMO HAIMI

Utelias asenne, rento asento ja kiiltävä karva kertovat osaltaan Concord-hevosen voivan hyvin, Nanne Korpivaara toteaa.

Ihmisellä on ihmisen tarpeet ja hevosella hevosen. Niitä ei pidä sotkea keskenään, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen erikoistutkija **Markku Saastamoinen** sanoo.

Hän on kääntänyt ja soveltanut Suomen oloihin Hevoshavaintoja-kirjan, joka opettaa ihmistä lukemaan hevosen tarpeita.

Nykyihmiset ovat vieraantuneet luonnosta ja eläimistä, eikä hevosen tulkitsemisen taito enää siirry sukupolvelta toiselle, Saastamoinen sanoo.

Ihmiset esimerkiksi tulkitsevat usein, että hevonen palelee, jos heillä itsellään on kylmä. Unohdetaan, että hevonen viihtyy paljon ihmistä viileämmässä. Myöskään hevosen laumaeläimen luonnetta ei aina oteta huomioon.

Saastamoisen mukaan ravi- ja ratsupiireissä käsitys hevosesta on erilainen. Hän kertoo esimerkin pihattotallista, jossa eräs huippuravuri elää kahdeksan hevosen ryhmässä. Pihaton sisälämpötila on sama kuin ulkona – jos pakkasta on ulkona 27 astetta, sitä on saman verran sisälläkin. Vain juomavesi on lämmitetty.

Olot ovat hevosen kannalta hyvät, mutta tällaiseen talliin ei monikaan ratsuaan toisi, Saastamoinen arvioi. Ratsuja halutaan pitää lämpimässä, yksittäiskarsinoissa ja usein jopa tarhatakin yksin. Unohdetaan, että laumaeläin kaipaa lajitoverin seuraa ja kosketusta.

Kolme kysymystä

”Jotta hevosen hyvinvoinnista voidaan aidosti huolehtia, on kyettävä lukemaan hevosta ja tulkitsemaan sen antamia merkkejä”, Saastamoinen sanoo. ”Taitoa voi opetella ja kehittää.”

Kikka Suomio esittelee heinäautomaattia.

Kirja kehottaa kysymään itseltään kolme kysymystä. Mitä näen? Mistä se johtuu? Mitä minun pitää tehdä?

Esimerkiksi nuoleskeleva hevonen voi antaa tietoa ruokintarytmistä. Turvonneet jalat voivat kertoa liikunnan puutteesta.

Asento ja asenne kertovat

Hevoshavaintoja-kirja julkistettiin Espoossa Primus-tallilla.

Pro Agria Etelä-Pohjanmaan hevosten hyvinvoinnin asiantuntija **Nanne Korpivaara** antoi näytteen, miten ennestään tuntematonta hevosta luetaan.

Concord-hevonen on hänen mukaansa terveen utelias ja tulee heti tutustumaan. ”Lunki tyyppi.”

Se seisoo rennossa asennossa. ”Jo jännittyneistä selkälihaksista voi päätellä paljon”, Korpivaara kertoo. Esimerkiksi alkava kaviokuume näkyy ”sahapukkiasentona”: hevonen siirtää etujalkojaan eteenpäin ja varaa mahdollisimman paljon painoa takajalkojen päälle.

Tutusta hevosesta hoitaja näkee pienetkin vaivat vielä helpommin, kun vain pitää silmät auki.

Korpivaara kertoo jonkin aikaa sitten ihmetelleensä, miten hänen sisälle hakemansa kaksivuotias orivarsa oli ”liian kiltti”. ”Sen ikäisillä oreilla on koko ajan valtataistelu menossa, ihmistäkin vastaan.” Nyt ori ei yrittänyt näykkiä.

Ähkystä ei ollut kyse, sillä eläin söi hyvin ja suolistoäänet olivat normaalit.

Mittaus kertoi, että kuumetta oli reippaasti. Ajoissa havaittu bakteeritulehdus meni ohi kipulääkkeellä, levolla ja loimituksella. Jos se olisi havaittu vasta räkävaiheessa, olisi tarvittu antibioottikuuri.

Testaa itse kuivitus

Primus-tallin perustaja **Kikka Suomio** ja nykyinen pääosakas **Dusse Stadigh** kertovat, että tallissa kaikki on suunniteltu hevosten hyvinvointia edistämään, hoitajia unohtamatta.

Hevoshavaintoja-kirja kehottaa ihmistä testaamaan karsinan kuivikkeiden määrää pudottautumalla kolme kertaa polvilleen. Jos polviin ei satu ja ne pysyvät kuivina, alusta on hyvä.

Primus-tallissa sen voi tehdä.

Karsinoiden lattia on 30 senttiä käytävää alempana ja niissä on kestokuivitus. Olkea lisätään 2–3 kertaa viikossa.

Karsinat tyhjennetään pikkutraktorilla kahdeksan viikon välein. Väliaidat on saranoitu, joten karsinarivistön läpi on helppo ajaa.

Pehmeä ja lämmin pohja saa hevoset rentoutumaan ja nukkumaan paljon. Olki myös antaa puuhaa ja pureskeltavaa, joten seinät saavat olla rauhassa.

Hoitajat ehtivät keskittyä hoitamiseen talikonheilutuksen sijaan.

Heinäautomaatti jakaa heinät kaksi kertaa päivässä, kello 6 ja 22.20. Sen päätavoite oli saada ruokintavälit tasaisiksi, mutta lisäbonuksena saatiin tallirauha. Heinänodotuksen aiheuttamaa levottomuutta ei enää synny, kun heinä tippuu kaikkiin 42 karsinaan täsmälleen samaan aikaan.

Väkirehu jaetaan käsin, koska se on hyvä tilaisuus havainnoida hevosten vointia. ”Jos ruokakupille tulossa on 15 sekunnin viive, pitää huolestua”, Suomio toteaa.

Karsinarakenteet ovat hyvin avoimet, joten hevoset näkevät toisensa hyvin. Tarhaus hoidetaan yleensä pareittain.

SATU LEHTONEN

HEVOSHAVAINTOJA

Opi lukemaan hevosta

Hevoshavaintoja-kirjan ovat kirjoittaneet hollantilaiset eläinlääkärit Menke Steenbergen ja Jan Hulsen. Myös monelle tuttu Lehmähavaintoja on Hulsenin käsialaa.

Kirjan on kääntänyt ja toimittanut Suomen oloihin Markku Saastamoinen.

Kirja on tarkoitettu kaikille hevosten kanssa toimiville harrastajista ammattilaisiin.

350 valokuvaa ja piirrosta havainnollistavat hevosten antamia merkkejä käytännön tilanteiden avulla.

Kirja kuuluu Pro Agria Keskusten liiton into&taito-sarjaan.

Jätä ilmoituksesi viimeistään:
MT pe 28.12. ilmoitus pe 21.12. klo 16
MT ke 2.1. ilmoitus pe 28.12. klo 10

Lehti ei ilmesty 24.12. eikä 26.12.

Soita heti 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa!

Ilmoitusaineistot: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti
Lukijamäärä 319 000 (KMT S11/K12)
Levikki 83 259 kpl (LT/11)

Jopa 17 000 yritystä suunnittelee sukupolvenvaihdosta lähivuosina

Enemmän kuin joka kolmas yritys aikoo toteuttaa sukupolvenvaihdoksen viiden lähivuoden aikana. Eniten sukupolvenvaihdoksia tarvitaan toimialoista teollisuudessa ja yrityskoon mukaan katsoen keskisuurissa yrityksissä.

Sukupolvenvaihdoksia lasketaan syntyvän noin 17 000 eli noin 3 400 vuodessa, osoittaa torstaina julkistettu Elinkeinoelämän keskusliiton ja Perheyritysten liiton kyselytutkimus. Niiden tarve on lisääntynyt noin 2 000:lla viime vuoden barometriin verrattuna.

Yhdessä toimimisen ja yhteisöllisyyden tunteet ovat voimistuneet yrityksissä omistajaperheiden kesken. Se viittaa liittojen mukaan siihen, että vuosi sitten suunniteltuja sukupolvenvaihdoksia on jo toteutunut tai toteutumassa.

Huomattavaa on myös, että yhä useammassa yrityksessä omistajuus jakaantui vähintään kolmen perheenjäsenen kesken. Tällaisten yritysten osuus lisääntyi viidellä prosentilla viime vuodesta.

Raportissa arvioidaan, että vaikka muutos on vielä suhteellisen pieni, se voi viitata käynnissä oleviin sukupolvenvaihdoksiin. Monessa perheyrityksessä jatkajapolvi on siis jo tullut osakkaaksi vanhempiensa rinnalle.

Nuoria ja naisia hallitustyössä

Barometri toi kokonaan uudenlaista näkemystä myös perheyritysten hallitustyöskentelystä. Perheyritysten hallituksissa on jäseninä enemmän naisia, alle 35-vuotiaita sekä yrityksestä riippumattomia henkilöitä kuin kaikissa pk-yrityksissä keskimäärin.

Ammattijohtajien käyttö on perheyrityksissä edelleen lisääntymässä. Selvimmin tämä näkyy yrityksissä, jotka ovat vähintään kolmatta sukupolvea saman perheen omistuksessa. Näistä lähes joka kolmannella on perheen ulkopuolelta valittu toimitusjohtaja.

Barometrin mukaan pk-yritysten rahoitusongelmat ovat lisääntyneet jonkin verran viime syksyyn verrattuna, mutta toisaalta vaikeista rahoituksen murheista kärsii yhtä moni eli neljä prosenttia vastaajista.

Verohelpotuksia kaivataan

Sukupolvenvaihdosta suunnittelevista perheyrittäjistä kaksi kolmesta piti perintö- ja lahjaverotusta suurimpana vaikeutena sukupolvenvaihdoksessa.

Perheyrittäjät antavat hallitukselle muita yrityksiä heikomman arvosanan yrittäjyyden edistämisessä. Niin perheyritysten kuin pk-yritysten antamat arvosanat ovat tässä suhteessa pudonneet viime syksystä selvästi.

Perheyritysten liiton toimitusjohtaja **Matti Vanhanen** toivoo, että Ruotsin sukupolvenvaihdosmallista tehtäisiin selvitys. Naapurissa perintö- ja lahjavero on poistettu, mutta valtio saa tuloja myyntiverotuksesta, kun omaisuuden arvo nousee.

Elinkeinoelämän Keskusliiton uusi puheenjohtaja **Ilpo Kokkila** puolestaan painottaa järjestöjen tiedotteessa, että taantuman keskellä yhteisö- ja pääomaverotukseen odotetaan kevennystä. Lisäksi työmarkkinaneuvotteluilta edellytetään maltillisia palkkaratkaisuja.

Barometrin kyselyt suoritettiin loka–marraskuussa. Kaiken kaikkiaan kyselyyn vastasi 336 perheyrityksessä toimivaa yritysjohtajaa tai omistajaa. Noin puolet vastaajista edusti palvelualaa ja kolmannes teollisuutta.

KAIJALEENA RUNSTEN

Sukupolvenvaihdoksen todennäköisyys

Yritykset joilla sukupolvenvaihdos todennäköinen tai varma seuraavan viiden vuoden aikana

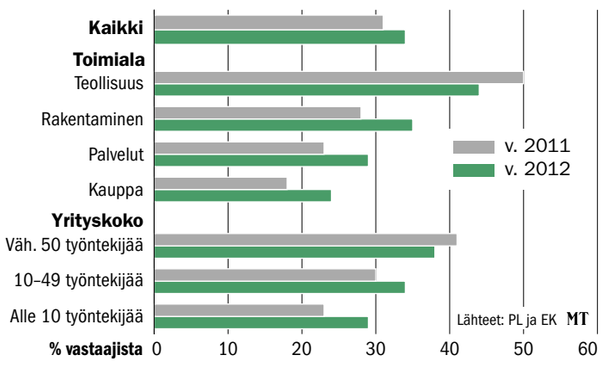

Kaupan ja palvelualan yritysten sukupolvenvaihdosaikeet ovat lisääntyneet selvimmin viime vuodesta.

Paras-hanke vähensi 111 kuntaa

Nykyisen kuntarakenneuudistuksen edeltäjän Paras-hankkeen aikana tehtiin 67 kuntaliitosta. Niiden seurauksena kuntia on nyt 111 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2006.

Paras-hanketta viisi vuotta seuranneen tutkimusohjelma Artun mukaan yhtä oikeaa kuntakokoa ei ole.

”Kuntauudistuksella tavoiteltavat hyödyt ovat erilaisia väestöltään ja elinkeinoelämältään kasvavilla ja supistuvilla seuduilla, samoin kaupunkiseuduilla ja harvaanasutuilla seuduilla”, Kuntaliiton tutkimuspäällikkö **Marianne Pekola-Sjöblom** kiteyttää tuloksia.

Valtiovarainministeriössä on ymmärretty, että koko ei ole ratkaiseva tekijä kuntauudistuksessa, valtiosihteeri **Anna-Kaisa Ikonen** sanoo.

”Koon sijaan olisi tunnistettava erityispiirteet ja paikalliset haasteet. Myöskään sosiaali- ja terveyspalvelut eivät voi olla ainoa näkökulma uudistukseen”, Ikonen sanoo.

Kuntauudistus ei myöskään tuo säästöjä lyhyellä aikavälillä.

Ikosen mielestä tärkeää olisikin tunnistaa millaisien prosessien kautta säästöjä voi löytyä. Itse rakenteen uudistaminen antaa vain mahdollisuuden siihen.

Lisäksi kuntien eriytyminen jatkuu ja korostuu.

AIMO VAINIO

Ensi vuoden budjetti 7,5 miljardia alijäämäinen

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta kasvatti käsittelyssään valtion ensi vuoden budjetin loppusummaa 50,9 miljoonalla eurolla. Nyt budjetin loppusumma on 54,5 miljardia euroa.

Talousarvio vuodelle 2013 on 7,5 miljardia euroa alijäämäinen. Alijäämä katetaan ottamalla lisää velkaa, jolloin vuoden 2013 lopussa valtionvelka on noin 92 miljardia euroa.

Valiokunnan mielestä taloustilannetta ei tule parantaa vain kiristämällä ja leikkaamalla, vaan myös edistämällä kasvua.

Valiokunta painotti nuorten yhteiskuntatakuun merkitystä ja syrjäytymisen ehkäisyä.

Eniten lisärahaa (kymmenen miljoonaa) eduskunnalta sai tiestön kehittäminen. Lastensuojelun edistämiseen lisättiin 3,4 miljoonaa. **MT**